

VZNESENÉ PRIPOMIENKY V RÁMCI MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Koncepcia činnosti Centra právnej pomoci na roky 2022-2024

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných

26 / 7

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh	Poznámka
GPSR	K časti III. 3 – O: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) víta spoluprácu so Slovenskou advokátskou komorou, ktorej cieľom má byť aj možnosť zvýšenia odmeny pre advokátov, t. j. novelizácia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odporúčame však úvahu o možnosti zvýšenia odmien pre advokátov vyjadriť jasnejším a presvedčivejším spôsobom, a to tak, aby skutočne bolo zastupovanie klientov Centra právnej pomoci bolo pre advokátov lukratívnejšie. Vzhľadom k tomu odporúčame slová „vrátane možností“ slovami „prioritne zvýšenie“. Generálna prokuratúra dodáva, že aktuálne eviduje viacero podnetov fyzických osôb na podanie návrhu na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) na začatie konania o súlade ustanovení § 14a a § 14b vyhlášky s viacerými článkami Ústavy Slovenskej republiky. Na ústavný súd boli v minulosti podané zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už dva návrhy, ktoré boli odmietnuté len z procesných dôvodov (PL. ÚS 3/2014, PL. ÚS 6/2021).	O	N	Pre Centrum sú rovnako podstatné obe resp. všetky dostupné možnosti zvyšovania motivácie spolupráce z radov advokátov a advokátok, finančné aj nefinančné. Tieto budeme hľadať v dialógu so Slovenskou advokátskou komorou. Centrum poskytuje právnu pomoc osobám v materiálnej núdzi a jeho cieľom nie je hľadanie ciest ako spraviť spoluprácu s Centrom „lukratívnejšou“, pretože spolupráca s Centrom nie je a nemá byť o finančnom prospechu, ale o poskytovaní právnej pomoci a zabezpečovaní prístupu k spravodlivosti ľuďom v núdzi. V tejto súvislosti je dôležité, aby boli náklady práce advokátov primerane a spravodlivo pokryté, čo je aj záujmom Centra.
KBS	Vo vlastnom materiáli „Koncepcia činnosti na roky 2022-2024 Centrum právnej pomoci“ žiadame v poslednom odseku kapitoly IV. Záver (na strane 25) vypustiť slová (resp. celú vetu): „osoby všetkých rodov“ a uskutočniť legislatívno-technickú korekciu pojmu „rodová rovnosť“ (v texte na str. 23) na „rovnosť medzi ženami a mužmi“. Odôvodnenie: V texte vlastného materiálu žiadame VYPUSTIŤ celú vetu so slovami „osoby všetkých RODOV“ a pojem „rodová rovnosť“ (vo vete: „Centrum sa tiež zameriava na ...) nahradiť pojmom „rovnosť medzi ženami a mužmi“, teda uskutočniť legislatívno-technickú korekciu pojmov z dôvodu potreby zosúladenia materiálu s Ústavou SR, s pojmami uvedenými v medzinárodných ľudskoprávných dokumentoch, ktorými je SR viazaná a s primárnym právom EÚ. Terminológiu vlastného materiálu navrhujeme zosúladiť aj s Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2021-2024, ktoré obsahuje text: „Vláda SR bude realizovať politiky zamerané na znižovanie nerovností medzi mužmi a ženami a odstraňovanie diskriminácie žien.“ V texte vlastného materiálu preto navrhujeme (okrem názvov projektov, a i.) používať pojmy: muži a ženy a pohlavie. Pojem „rod“, resp. „všetky rody“ v kontexte kategórií pohlavia – ženy a muži, nie je v súlade s Ústavou SR a záväznými ľudskoprávnymi dokumentami, ktorými je SR viazaná a s primárnym právom EÚ. i) Ústava SR ani žiadny záväzný základný ľudskoprávny dokument nepozná pojem „gender“, ale používa pojmy muži a ženy, ako kategórie pohlavia. Ústava SR používa pojem „rod“ ako aj pojem „pohlavie“, pričom pojem „rod“ neodkazuje na kategóriu „žien a mužov“, keďže žena a muž sú kategórie pohlavia. Ústava SR používa pojem „rod“ v jeho obvyklom lingvistickom význame, ako je uvedené v Slovníku slovenského jazyka, teda s odkazom na predkov a potomkov, na líniu rodu. ii) Zmluva o EÚ a Zmluva o fungovaní EÚ ako pramene primárneho práva v kvalite medzinárodnej zmluvy poznajú pojem „pohlavie“, v anglickom znení „sex“ a pojem „rovnosť medzi ženami a mužmi, – „equality between women and men“. iii) V SR, ale ani v rámci EÚ neexistuje	Z	ČA	Na rozporovom konaní uskutočnenom 22.8.2022 bol dohodnutý tento text: „Pri písaní Koncepcie sme vychádzali z princípov neutrálnej a spravodlivej komunikácie a preto sme sa snažili čo najviac používať neutrálny jazyk. V prípade, ak pre zjednodušenie textu používame generické maskulínium, zahrňame osoby mužského aj ženského rodu ak v texte nie je výslovne uvedené inak.“. Rozpor odstránený.

	<p>konsenzus, aby sa používal, prípadne zavádzal do právnej úpravy nový pojem gender, alebo aby sa vytváral dvojité obsah pre pojem „rod“. Ak sa niektoré štáty v medzinárodnom priestore hlásia k zavedeniu sociálneho konštruktu „gender“, nevzniká z toho povinnosť ďalším štátom, aby predmetnú prax iných štátov akceptovali. Pre chybné používanie pojmu nemôže byť dôvodom argument, že určité dokumenty v právnom poriadku SR, prípadne sekundárne právne akty v (nie všetkých) jazykových verziách používajú nekorektné právne pojmy, ktoré nie sú obsahovo v súlade s primárnym právom EÚ, resp. vnášajú jazykovú neprehľadnosť a nejednotnosť do právneho systému. Slovenská republika uznáva a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami ako kategórie pohlavia. iv) Tzv. rodová terminológia oddeľuje pojem „rod“ od biologického pohlavia, čím zasahuje do otázok týkajúcich sa národnej identity SR, o ktorých neexistuje všeobecná zhoda v SR ani na úrovni členských štátov EÚ. V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť a odkazujeme na postup, ktorý: I.) uplatnila prezidentka SR odoslaním listu Rade Európy, a v ktorom informuje o tom, že SR sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulskeho dohovoru obsahujúceho rodovú terminológiu (k tomu pozri napríklad https://www.teraz.sk/najnovsie/brief-prezidentka-informovala-radu-eur/450438-clanok.html, zobrazené 26.7.2022); a II.) tiež Národná rada Slovenskej republiky (viacnásobným hlasovaním odmietla rodovú ideológiu v rámci postupu Slovenskej republiky, ktorý bol uplatnený v prípade riešenia otázky ratifikácie tzv. „Istanbulskeho dohovoru“, ktorý je aj na úrovni EÚ považovaný za kontroverznú medzinárodnú dohodu, pri ktorej možno očakávať principiálny nesúhlas zo strany členských štátov.) v) V súvislosti s predmetnou pripomienkou poukazujeme aj na skutočnosť, že pojem „rodová rovnosť“ nemá ustálenú právnu definíciu v slovenskom právnom poriadku ani v medzinárodnom práve. Na Slovensku nedisponujeme zákonnou definíciou rodovej rovnosti, ani doposiaľ nemáme jej samostatnú právnu úpravu. K tomu pozri: https://www.snspl.sk/wp-content/uploads/2019-19-Odborne-stanovisko-chranene-dovody-pohlavia-a-rodu.pdf (zobrazené 26.7.2022) .</p>		
KBS	<p>Vo vlastnom materiáli „Koncepcia činnosti na roky 2022-2024 Centrum právnej pomoci“ žiadame vypustiť posledný odsek v kapitole IV. Záver (Konkrétne celý text: „Pri písaní Koncepcie sme vychádzali z princípov ... ak v texte nie je výslovne uvedené inak.“, str. 25) týkajúci sa používania tzv. „rodovo neutrálneho jazyka“ a zároveň uskutočniť legislatívno-technickú korekciu a lingvistické zjednotenie celého textu vlastného materiálu v smere používania tzv. generického maskulína. Odôvodnenie: Navrhujeme vo vlastnom materiáli z dôvodu nadbytočnosti vypustiť stať týkajúcu sa používania tzv. „rodovo neutrálneho jazyka“ a zároveň uskutočniť legislatívno-technickú úpravu textu vlastného materiálu v smere jeho zjednotenia, čím sa dosiahne presnosť a jasnosť textu vlastného materiálu a tiež jeho zjednotenie v súlade s úmyslom deklarovaným aj priamo v texte materiálu. i) Podľa § 2 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku v platnom znení akýkoľvek zásah do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore s jeho zákonitosťami je neprípustný. Generické maskulínium je všeobecne akceptované a jasné lingvistické pravidlo spisovnej slovenčiny, ktorého použitie nie je potrebné odôvodňovať a ospravedlňovať. ii) Primárne právo EÚ neobsahuje používanie „rodovo vyváženého jazyka/rodovo citlivého jazyka“ ako súčasť zásady rovnosti medzi mužmi a ženami. Primárne právo EÚ uznáva rovnosť medzi ženami a mužmi.; vychádzajúc z článku 2 Zmluvy o EÚ patrí rovnosť medzi základné hodnoty, na ktorých je EÚ založená a v článku 3 ods. 3 EÚ „bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu, rovnosť medzi ženami a mužmi, solidaritu medzi generáciami a ochranu práv dieťaťa“. V zmysle článku 8 Zmluvy o fungovaní EÚ: „Vo všetkých svojich činnostiach sa Únia zameriava na odstránenie nerovnosti a podporu rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami.“</p>	Z ČA	<p>Na rozporovom konaní uskutočnenom 22.8.2022 bol dohodnutý tento text: „Pri písaní Koncepcie sme vychádzali z princípov neutrálnej a spravodlivej komunikácie a preto sme sa snažili čo najviac používať neutrálny jazyk. V prípade, ak pre zjednodušenie textu používame generické maskulínium, zahrňame osoby mužského aj ženského rodu ak v texte nie je výslovne uvedené inak.“.</p> <p>Rozpor odstránený.</p>

<p>Rovnako Slovenská republika uznáva a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami, ako kategóriami pohlavia v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s primárnym právom EÚ a so záväznými zmluvami medzinárodného práva. iii) Vychádzajúc z publikácie Rodovo neutrálny jazyk v Európskom parlamente je v rámci osobitných usmernení pre slovenčinu uvedené, že: „Podľa Pravidiel slovenského pravopisu sa na spoločné označenie mužských aj ženských reprezentantov určitej profesie či skupiny používa tzv. generické maskulínium. V takýchto prípadoch sa používajú formy mužského rodu ako všeobecné, označujúce reprezentantov OBOCH POHLAVÍ (najmä v množnom čísle: „slovenskí vedci“ = „slovenskí vedci + slovenské vedkyne“...)“ Publikácia tiež uvádza, že generické maskulínium je PRAKTICKÉ najmä preto, že v slovenskom jazyku nadobúdajú formu gramatického mužského, ženského a stredného rodu napríklad aj prídavné mená a prídavia, zámená a aj slovesá v 3. os. j. č. minulého času. Cit: „Keby sme teda chceli použiť formy mužského i ženského rodu zároveň, museli by sa v rovnakom rode opakovať aj všetky prídavné mená a prídavia a v jednotnom čísle aj slovesá v minulom čase, čo by výrazne sťažilo zrozumiteľnosť výpovede.“ (K tomu pozri: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/187110/GNL_Guidelines_SK-original.pdf, zobrazené 25.7.2022.) iv) V prekladoch dokumentov Rady Európy sa odporúča používať generické maskulínium, pretože pri použití oboch rodov substantíva by museli rovnakú (teda dvojakú) rodovú formu nadobudnúť všetky zhodné menné a takisto príslušné slovesné tvary, čo by narušilo plynulosť textu. Príklad: Štrajkujúci pracovníci a štrajkujúce pracovníčky rokovali so zástupcami a zástupkyňami vedenia podniku. (K tomu pozri https://www.ff.umb.sk/app/cmsSiteAttachment.php?ID=8012, str. 13, zobrazené 26.7.2022.) v) V slovenčine je mužský rod referenčným, zástupným rodom v jednotnom i množnom čísle substantív a ako formálny neutrálny znak sa používa na označovanie všeobecného významu, dvojice muža a ženy alebo skupiny bez ohľadu na reálne zastúpenie žien v tejto skupine. Už v Morfológii slovenského jazyka z roku 1966 (s. 135) sa uvádza: „mužské pomenovania slúžia vo väčšine prípadov nielen ako názvy mužských osôb, ale i ako súhrnné pomenovania osôb bez rozlíšenia pohlavia: učiteľ, t.j. tak učiteľ ako aj učiteľka; učitelia = učitelia a učiteľky (ale aj učitelia = muži v učiteľskom povolaní). Majú teda užší aj širší význam, ktorý možno rozlíšiť len z kontextu. Ženské názvy majú v porovnaní s mužskými len užší rodový význam: učiteľka = žena v učiteľskom povolaní, učiteľky = ženy v učiteľskom povolaní.“ Používanie všeobecného mužského rodu, tzv. generického maskulína, je charakteristickou črtou všetkých slovanských jazykov. Sprevádza ho PRESVEDČENIE O JEHO NEUTRALITE, t.j. maskulínium sa pri označení určitej sociálnej skupiny chápe ako neutrálny a základný člen. (K tomu pozri: https://www.ff.umb.sk/app/cmsSiteAttachment.php?ID=8012, zobrazené 26.7.2022.) vi) Feministická a genderová lingvistika poukázali kriticky na používanie generického maskulína vo vyjadrovacej praxi, avšak nahrádzanie generického maskulína považujú viacerí lingvisti za ÚČELOVÉ NARÚŠANIE DOBRE FUNGUJÚCEHO, PRAKTICKÉHO A NORMOU UKOTVENÉHO GRAMATICKÉHO PRAVIDLA, KTORÉ JE PEVNE ZAKÓDOVANÉ V JAZYKOVOM VEDOMÍ SPOLOČNOSTI. Špecifické vyjadrenia, napr. klienti a klientky, účastníci a účastníčky vnímajú ako násilné a neprirodzené pre jazyk. Požiadavky revidovať jazykovú normu vyplývajú z istých pocitov či predstáv, ktoré nie sú spoločnosťou všeobecne akceptované. (K tomu pozri: https://www.ff.umb.sk/app/cmsSiteAttachment.php?ID=8012, zobrazené 26.7.2022.) vii) princíp všeobecného mužského rodu alebo generického maskulína má funkciu nielen rodovo špecifikovať, ale aj rodovo neutralizovať. Môžu sa ním pomenúvať osoby súhrnne, všeobecne, bez rozdielu pohlavia, má teda zástupnú funkciu substituovať obe pohlavia (mužské i ženské), oba prirodzené rody. (Miko, F.: Rod, číslo a pád podstatných mien. Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1962), k tomu pozri: http://www.slavu.sav.sk/casopisy/slavica/2017_01/2017_1.pdf, zobrazené 6.5.2022.)</p>			
---	--	--	--

	Vychádzajúc z uvedeného, v súvislosti s tzv. rodovo nediskriminujúcim používaním jazyka sa vytvára tzv. rodová terminológia a pod vplyvom rôznych sociologických a psychologických výskumov sa vyvíja tlak a nastoľujú sa požiadavky na zmenu tej podoby jazyka, ktorá sa nielenže tradične bežne používa, ale je aj ukotvená gramatickými pravidlami. Zároveň je možno badať istú bezradnosť a rozpačitosť pri tvorbe návodov pre jeho uplatnenie, keďže neexistujú úplne jasné pravidlá, ako sa má používať vo všetkých jazykových rovinách. Z uvedeného vyplýva, že v predmetnej veci je možné vidieť snahu o narušanie fungujúceho, praktického a normou ukotveného gramatického pravidla, ktorého použitie nevylučuje presadzovanie rovnosti medzi ženami a mužmi vyplývajúcej z primárneho práva EÚ, Ústavy SR a napokon aj Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2021-2024.			
MDaVSR	Odporúčame právne predpisy citovať použitím ich úplného názvu a čísla, pod ktorým bol právny predpis vyhlásený v úradnej zbierke, s pripojením označenia (skratky) príslušnej úradnej zbierky.	O	A	
MFSR	Materiál uvádza ako poslednú valorizáciu 10 % z roku 2020, pričom neuvádza valorizáciu platnú od 1.7.2022 o 3 % a taktiež nezohľadňuje už dohodnutú valorizáciu v roku 2023. Odporúčam na strane 14 pri informáciách o odmeňovaní zamestnancov zohľadniť valorizáciu platov zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme.	O	A	
MFSR	Projekt informačného systému bol hodnotený MF SR v roku 2017 s predpokladanými výdavkami 5,5 mil. eur, z ktorých 5 mil. eur boli kapitálové výdavky. Od vtedy boli vyhlásené dve verejné obstarávania s vyššou sumou. Žiadam v dokumente špecifikovať výšku nákladov na vybudovanie, prevádzku a rozvoj informačného systému. Súčasne žiadam doplnenie informácie o implementácii informačného systému (vlastné kapacity, dodávateľsky, ako celok, po častiach a pod.). V neposlednom rade žiadam pri výrazných zmenách vypracovať aktualizáciu štúdie uskutočniteľnosti. V prípade zásadných zmien výšky nákladov na vybudovanie, prevádzku a rozvoj informačného systému a jeho implementáciu žiadam aktualizovať štúdiu uskutočniteľnosti.	Z	A	
MFSR	Upozorňujem, že uznesením vlády SR č. 383 z 8. júna 2022 bola s účinnosťou od 10. júna 2022 schválená aktualizácia Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorej súčasťou je aj aktualizovaná verzia doložky vybraných vplyvov.	O	A	
MFSR	Upozorňujem, že uznesením vlády SR č. 383 z 8. júna 2022 bola s účinnosťou od 10. júna 2022 schválená aktualizácia Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorej súčasťou je aj aktualizovaná verzia doložky vybraných vplyvov.	O	A	
MFSR	V akčnom pláne odporúčam definovať aj cieľové hodnoty jednotlivých aktivít, nakoľko bez definovania cieľovej hodnoty aktivity je náročné spätne vyhodnotiť, či boli ciele akčného plánu splnené.	O	N	Predkladaná Koncepcia činnosti CPP nie je akčným plánom, ale skôr rámcovým dokumentom rozvoja CPP. Ciele jednotlivých opatrení budú stanovené v prípade, ak CPP na navrhované opatrenia získa zdroje.
MFSR	V Doložke vybraných vplyvov, v bode 10. Poznámky žiadam upraviť prvú vetu v druhom odseku nasledovne: „Vplyvy konkrétnych opatrení z predkladaného materiálu budú posudzované pri realizácii týchto navrhovaných opatrení v rámci schváleného limitu počtu osôb a schválených limitov výdavkov kapitoly Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na príslušné rozpočtové roky bez dodatočnej potreby ich navyšovania.“	Z	A	Momentálne neplánujeme navyšovanie, môžeme to akceptovať a vetu doplniť.
MHSR	Odporúčame predkladateľovi doplniť v Doložke vybraných vplyvov časť 5. „Alternatívne riešenia“. Odôvodnenie: Podľa Jednotnej metodiky je predkladateľ povinný uviesť v Doložke vybraných vplyvov v časti č. 5 „Alternatívne riešenia“ minimálne nulový variant, v tomto prípade dôsledok toho, ak by Koncepcia nebola vypracovaná a predložená do MPK.	O	A	

MHSR	Odporúčame predkladateľovi neuvádzať číslo procesu PPK v časti 13. doložky vybraných vplyvov. Odôvodnenie: Materiál nikdy nebol predmetom PPK, tak ako to uvádza samotný predkladateľ.	O	A	
MHSR	Odporúčame predkladateľovi vypracovať aktuálnu verziu Doložky vybraných vplyvov. Odôvodnenie: Podľa aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platnej od 10.6.2022, v ktorej sa aktualizovala aj Doložka vybraných vplyvov. Aktuálna verzia je dostupná na: https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty .	O	A	
MHSR	Odporúčame v Doložke vybraných vplyvov v bode 8. "Preskúmanie účelnosti" doplniť čas a kritéria, za akých bude predmetný materiál vyhodnocovaný. Odôvodnenie: Spomínaná časť je povinnou súčasťou doložky vybraných vplyvov, ktorú je potrebné vyplniť.	O	A	Preskúmanie účelnosti je v tomto prípade bezpredmetné.
MIRRI SR	K Doložke vybraných vplyvov. Žiadame o vyznačenie pozitívnych vplyvov na informatizáciu spoločnosti v Doložke vybraných vplyvov a predloženie Analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti. ODÔVODNENIE: Predkladateľ nesprávne identifikoval vplyvy na informatizáciu spoločnosti ako „žiadne“. Predkladaný materiál však má vplyvy na informatizáciu spoločnosti, keďže podľa predloženého materiálu dôjde k vybudovaniu informačného systému Centra právnej pomoci. V tejto súvislosti však predkladateľ v bode 10. Doložky vybraných vplyvov uvádza iba informácie ohľadom financovania dopadov v súvislosti s vybudovaním informačného systému Centra právnej pomoci. Uvedené žiadame zohľadniť v Doložke vybraných vplyvov aj v Analýze vplyvov na informatizáciu spoločnosti.	Z	A	Analýza bola doplnená v zmysle vznesenej pripomienky a sprievodná dokumentácia upravená.
MPSVRSR	K celému textu vzhľadom na posledný odsek na strane 25 odporúčam prehodnotiť prístup k používaniu gramatických rodov v texte. Súčasný prístup je mätúci, keďže na mnohých miestach sú používané aj formulácie v oboch rodoch, aj formulácie s generickými maskulínami, ktoré text pokladá za rovnako prijateľné v záujme štylistiky. Navrhujeme preto, aby bol text štylizovaný primárne prostredníctvom generického maskulína a použitie oboch rodov používal vo zvlášť opodstatnených prípadoch na zvýraznenie fenoménov špecifických pre ženy a mužov. Záverečný odsek preto navrhujem formulovať nasledovne: „Pri písaní Koncepcie sme vychádzali z princípov nediskriminácie a spravodlivej komunikácie a preto sme sa snažili čo najviac používať vyvážený a neutrálny jazyk. V prípade, ak pre zjednodušenie textu používame generické maskulínium, zahŕňame ním ženy aj mužov, ak nie je výslovne uvedené inak“.	O	ČA	Pozri vyhodnotenie pripomienky KBS.
MPSVRSR	K časti II. Aktuálna situácia, časť II.1. Základné východiská - Na str. 7 v treťom odseku odporúčam vypustiť prvú a druhú vetu z dôvodu nadbytočnosti (ide o duplicitu s identickým znením už uvedeným na str. 6 na konci znenia prvého odseku).	O	A	
MPSVRSR	K časti II. Aktuálna situácia, časť II.2 Právna pomoc - Na str. 8 v prvom odseku odporúčam na konci textu v zátvorke pripojiť slová: „o nároku na poskytnutie právnej pomoci“. Ide o spresnenie textu v záujme určitosti a zrozumiteľnosti uvedením predmetu konania o ktorom rozhoduje Centrum právnej pomoci v správnom konaní.	O	A	
MPSVRSR	K III.1 Rozširovanie prístupu k spravodlivosti, v časti „Ďalšie návrhy“ odporúčam doplniť nad rámec predložených návrhov: „Rozšíriť okruh fyzických osôb, ktorým poskytuje právnu pomoc Centrum právnej pomoci a podmienky na poskytnutie právnej pomoci špecifickou úpravou právnej pomoci v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, konaní o zmene spôsobilosti na právne úkony a konaní o navrátení spôsobilosti na právne úkony.“. Odôvodnenie: Fyzické osoby, ktorým bezprostredne hrozí zásah do spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým je už zasiahnuté do spôsobilosti na právne úkony, vzhľadom na povahu a charakter tohto zásahu a obmedzenia a ich osobitnú zraniteľnosť spojenú najmä s možnými dôsledkami ťažkého zdravotného postihnutia by mali mať umožnený včasný a operatívny prístup ku kvalifikovanej bezplatnej právnej pomoci a podpore v	O	ČA	Právna úprava aj v súčasnosti umožňuje ĽZP osobám využiť možnosť bezplatnej právnej pomoci CPP a to aj v prípadoch ak prekračujú príjmové hranice. CPP však bude hľadať možnosti, ako napomôcť zlepšeniu prístupu týchto osôb k jeho službám. Do Koncepcie v k bodu III.1 Rozširovanie prístupu k spravodlivosti, v časti „Ďalšie návrhy“ doplníme: „Centrum bude hľadať spôsoby, ako

	konaniach vo veciach spôsobilosti na právne úkony. Pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (osobitne s mentálnym alebo iným duševným postihnutím) je náročné, niekedy až nemožné, aktívne si vyhľadať advokáta, a to aj v prípade, ak prekročí hranicu príjmu na nárok na poskytnutie právnej pomoci Centrom právnej pomoci (t. j. ak má majetok, ktorým by si mohla teoreticky zabezpečiť využívanie právnych služieb). Rovnako je pre takúto fyzickú osobu zložitá až nemožná poskytnúť potrebnú súčinnosť v konaní o nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci vedenom Centrom (veľkú administratívnu záťaž klientov v tomto smere deklaruje aj predkladaný návrh koncepcie – časť II.5, str. 12 a 18). Tieto fyzické osoby objektívne nedokážu relevantne a komplexne opísať situáciu, v ktorej sa ocitli, nevedia získať a predložiť doklady, ktoré majú význam pre podporu uplatňovania ich práv v súdnom konaní a preto si vyžadujú v mnohých prípadoch osobitný prístup a podporu. V súlade s vybranými časťami čl. 12 a 13 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím „Osoby so zdravotným postihnutím majú kdekoľvek právo na uznanie svojej osoby ako subjektu práva, uznávajúc, že osoby so zdravotným postihnutím majú spôsobilosť na právne úkony vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými. Zmluvné strany prijímú príslušné opatrenia, ktoré majú umožniť osobám so zdravotným postihnutím prístup k pomoci, ktorú môžu potrebovať pri uplatňovaní svojej spôsobilosti na právne úkony. Zmluvné strany zabezpečia, aby všetky opatrenia týkajúce sa uplatňovania spôsobilosti na právne úkony poskytovali primerané a účinné záruky s cieľom zabrániť zneužitiu v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. Zmluvné strany prijímú všetky primerané a účinné opatrenia na zabezpečenie rovnakého práva osôb so zdravotným postihnutím vlastniť alebo dediť majetok, spravovať svoje finančné záležitosti, aby osoby so zdravotným postihnutím neboli svojvoľne zbavené svojho majetku. Zmluvné strany zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými.“.			zabezpečiť účinný prístup k spravodlivosti vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím a to v súčinnosti s relevantnými aktérmi.“.
MPSVRSR	K III.1 Rozširovanie prístupu k spravodlivosti, v časti „Úprava nároku na poskytnutie právnej pomoci zo strany Centra“ (str.20) odporúčam aktualizovať údaje uvedené v druhom odseku, ktoré sa týkajú úpravy súm životného minima. S účinnosťou od 1. júla 2022 sa suma životného minima , ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu, novo ustanovila opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima, na sumu 234,42 eura. To znamená, že výška príjmovej hranice klientov, ktorá je podmienkou pre nárok na poskytovanie právnych služieb, ktorá predstavuje sumu 1, 4 resp. 1, 6 - násobok sumy životného minima , v prípade jednej samostatne žijúcej dospelé osoby (do 1,4 násobku vrátane, bezplatne; od 1,4 do 1,6 násobku vrátane, s finančnou účasťou 20 % trov právneho zastúpenia), s účinnosťou od 1 júla 2022 znamená, že jej príjem nepresahuje sumu 328,19 eura mesačne, resp. sumu 375,07 eura mesačne (účinnosťou od 1. júla 2021 do 30.júna 2022 príjem nesmel presahovať sumu 305,28 eura mesačne, resp. sumu 348,90 eura mesačne, a to pri s účinnosťou od 1. júla 2021 do 30.06.2022 sumy životného minima, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu- 218,06 eura mesačne).	O	A	
MPSVRSR	K III.5 Spolupráca s tretími stranami a komunitami odporúčam upraviť termín „rodovej rovnosti“ na „rovnosť medzi ženami a mužmi“. Úprava formulácie bude lepšie zodpovedať terminológii, s akou pracuje slovenská legislatíva, t.j. čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 1 tzv. antidiskriminačného zákona. V tom istom odseku odporúčam text: „ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny“ nahradiť textom: „Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.“ Vzhľadom na to, že je august, odporúčam spresnenie informácii alebo zmenu formulácie k termínu auditu - zmenu mesiaca alebo použitie minulého času.	O	ČA	Pripomienku k termínu „rodová rovnosť“ neakceptovaná, termín sa všeobecne používa, samotné ministerstvo implementuje národný projekt „Rodová rovnosť na pracovisku“, v rámci ktorého bol rodový audit vykonaný.
MPSVRSR	Zásadná pripomienka k III.1 Rozširovanie prístupu k spravodlivosti, časť „ďalšie návrhy“ Zásadne	Z	A	Na rozporovom konaní uskutočnenom

	<p>žiadam v predkladanom návrhu doplniť v rámci návrhov opatrení na roky 2020-2024: „V rodinnej agende je koncepčným zámerom prehodnotiť možnosť zastupovania dieťa v súdnych konaniach, t. j. prehodnotiť možnosť rozšírenia úloh Centra právnej pomoci aj o výkon funkcie tzv. kolízneho opatrovníka dieťaťa, a to nezávisle od príjmovej situácie rodiny.“ Odôvodnenie: Podľa Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 je o.i. cieľom vlády SR presadzovať prísnu špecializáciu v rodinnoprávnej agende, interdisciplinárny prístup pri rozhodovaní o dieťati za účasti psychológov, kolíznych opatrovníkov, sociálnych pracovníkov, mediátorov či znalcov, širšie využívanie mimosúdneho riešenia, pravidlo osobného vypočutia dieťaťa sudcom vo vhodne upravených priestoroch súdu s podporou pre náležitú metodológiu vypočutia dieťaťa, vrátane pravidla „do mesiaca prvé stretnutie s účastníkmi konania. Špecializácia v rodinnoprávnej agende a interdisciplinárny prístup podporujúci uplatňovanie princípu najlepšieho záujmu dieťaťa v súdnych konaniach vyžaduje o. i. aj prehodnotenie inštitútu funkcie tzv. kolízneho opatrovníka dieťaťa, vrátane zmeny podmienok výkonu funkcie kolízneho opatrovníka. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v tejto súvislosti už v medzirezortnom pripomienkovom konaní k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2020/587) poukazovalo na potrebnú komplexnú reformu inštitútu tzv. kolízneho opatrovníctva, t. j. zastúpenia dieťaťa v konaniach a pri právnych úkonoch opatrovníkom (§ 31 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 117 Civilného mimosporového poriadku), kde okrem iného naznačovalo možné riešenie presunom výkonu funkcie kolízneho opatrovníka na Centrum právnej pomoci. Uvedené korešponduje aj s predstavu samotného Centra právnej pomoci, ktoré by tak, ako je uvedené v návrhu koncepcie, uvítalo viac príležitostí venovať sa tejto agende, vrátane možností zastupovania v súdnych konaniach.(str. 21 návrhu koncepcie).</p>		<p>22.8.2022 bol dohodnutý tento text: „V rodinnej agende je koncepčným zámerom v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, prehodnotiť úpravu (resp. podmienky) zastupovania dieťaťa v súdnych konaniach.“.</p> <p>Rozpor odstránený.</p>
MPSVRSR	<p>Zásadná pripomienka k III.1 Rozširovanie prístupu k spravodlivosti, časť „ďalšie návrhy“ Zásadne žiadam v predkladanom návrhu doplniť v rámci návrhov opatrení na roky 2020-2024: „V rodinnej agende je koncepčným zámerom prehodnotiť možnosť zastupovania dieťa v súdnych konaniach, t. j. prehodnotiť možnosť rozšírenia úloh Centra právnej pomoci aj o výkon funkcie tzv. kolízneho opatrovníka dieťaťa, a to nezávisle od príjmovej situácie rodiny.“ Odôvodnenie: Podľa Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 je o.i. cieľom vlády SR presadzovať prísnu špecializáciu v rodinnoprávnej agende, interdisciplinárny prístup pri rozhodovaní o dieťati za účasti psychológov, kolíznych opatrovníkov, sociálnych pracovníkov, mediátorov či znalcov, širšie využívanie mimosúdneho riešenia, pravidlo osobného vypočutia dieťaťa sudcom vo vhodne upravených priestoroch súdu s podporou pre náležitú metodológiu vypočutia dieťaťa, vrátane pravidla „do mesiaca prvé stretnutie s účastníkmi konania. Špecializácia v rodinnoprávnej agende a interdisciplinárny prístup podporujúci uplatňovanie princípu najlepšieho záujmu dieťaťa v súdnych konaniach vyžaduje o. i. aj prehodnotenie inštitútu funkcie tzv. kolízneho opatrovníka dieťaťa, vrátane zmeny podmienok výkonu funkcie kolízneho opatrovníka. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v tejto súvislosti už v medzirezortnom pripomienkovom konaní k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2020/587) poukazovalo na potrebnú komplexnú reformu inštitútu tzv. kolízneho opatrovníctva, t. j. zastúpenia dieťaťa v konaniach a pri právnych úkonoch opatrovníkom (§ 31 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 117 Civilného mimosporového poriadku), kde okrem iného naznačovalo možné riešenie presunom výkonu funkcie kolízneho opatrovníka na Centrum právnej pomoci. Uvedené korešponduje aj s predstavu samotného Centra právnej pomoci, ktoré by tak, ako je uvedené v návrhu koncepcie, uvítalo viac príležitostí venovať sa tejto agende, vrátane možností zastupovania v súdnych konaniach.(str. 21 návrhu</p>	O A	<p>Na rozporovom konaní uskutočnenom 22.8.2022 bol dohodnutý tento text: „V rodinnej agende je koncepčným zámerom v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, prehodnotiť úpravu (resp. podmienky) zastupovania dieťaťa v súdnych konaniach.“.</p> <p>Rozpor odstránený.</p> <p><i>Pozn. pripomienka je uvedená duplicitne, raz ako odporúčacia, raz ako zásadná.</i></p>

	konceptie).			
MVSR	Vo vlastnom materiáli navrhujeme doplniť odkaz na adresnú spoluprácu Centra právnej pomoci s informačnými kancelárkami pre obe trestných činov, ktoré sú prevádzkované odborom prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.	O	A	
MVSR	Vo vlastnom materiáli v časti II.2 Právna pomoc na strane 8 v tabuľke Počet rozhodnutí odporúčame pre komplexnosť a ucelenosť výpovednej stránky obsahu koncepcie doplniť do textu alebo do poznámky pod čiarou o aké rozhodnutia ide, resp. v akých konaniach sa vydávajú a či tento počet zahŕňa aj rozhodnutia o trovách právneho zastúpenia.	O	A	
SVSRNM	K vlastnému materiálu – neštruktúrovanému Vo vlastnom materiáli neštruktúrovanom – v časti III.6 Personálne – technické zabezpečenie a zvyšovanie efektivity procesov navrhuje ÚSVNM doplniť uvedený text o potrebu doplnenia personálnych kapacít príslušných pracovísk a kancelárii Centra právnej pomoci osobami, ktoré ovládajú jazyk národnostnej menšiny, resp. o potrebu zabezpečenia kompetenčného jazykového vzdelávania vo vzťahu k jeho zamestnancom. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: Uvedená potreba je dôvodná najmä s ohľadom na požiadavku zvýšenia efektivity poskytovania právneho poradenstva. ÚSVNM má za to, že realizáciou uvedených krokov dôjde k výraznému zvýšeniu efektivity poskytovania právneho poradenstva príslušníkom národnostných menšín zo strany príslušných pracovísk a kancelárii Centra právnej pomoci.	Z	A	Na rozporovom konaní uskutočnenom 22.8.2022 bol dohodnutý tento text: „Centrum otvorí spoluprácu s Úradom splnomocnenca vlády SR Slovenskej republiky pre národnostné menšiny za účelom zabezpečenia prekladov materiálov Centra a zvyšovaní jazykovej kompetencie zamestnancov Centra.“. Rozpor odstránený.
ÚJDSR	Odoslané bez pripomienok			
MPRVSR	Odoslané bez pripomienok			
MKSR	Odoslané bez pripomienok			
ÚPVSR	Odoslané bez pripomienok			
MOSR	Odoslané bez pripomienok			
MZSR	Odoslané bez pripomienok			
NBS	Odoslané bez pripomienok			
ÚNMSSR	Odoslané bez pripomienok			
ÚVSR				
ŠÚSR	Odoslané bez pripomienok			
PMÚSR	Odoslané bez pripomienok			
ÚGKKSR	Odoslané bez pripomienok			
MŽPSR	Odoslané bez pripomienok			
MŠVVaŠSR	Odoslané bez pripomienok			
AZZZ SR	Odoslané bez pripomienok			
NBÚ	Odoslané bez pripomienok			
MZVEZ SR	Odoslané bez pripomienok			

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

Z – zásadná